

sige om Berg, at hans Forretning var større, end hans Midler vare til, og at han derfor undertiden var i Pengevanskeligheder. Om dette var Tilfældet eller ikke, ved jeg naturligvis ikke med Bestemthed, men det er i hvert Fald ikke noget beskæmmende for nogen Mand, og det var aldeles ikke noget, der kunde holde C. Berg ude af et Ministerium, paa ingen Maade. Der har mig bekendt ikke nogen Sinde gaaet Rygter om C. Berg af nogen beskæmmende Natur. De Rygter, der gik, vare desuden Rygter, der listede rundt i Krogene; det var skam ikke Rygter, der traadte frem i Dagens klare Lys paa den Maade som Rygterne om Alberti. Maa jeg for Resten til det ærede Medlem fra Thisted (N. Andersen) sige, at naar han har været klar over, at Alberti var en fuldkommen Svindler lige siden Trudsholm-Affæren, maa det forbavse mig, at det ærede Medlem ikke sidste Rigsdagssamling stemte for en Undersøgelseskommission. Det er ganske ubegribeligt, og han har ikke paa nogen Maade Ret til at kaste Sten paa nogen anden i dette Spørgsmaal, tværtimod, kan man godt sige. Thi det paahvilede da ham som en uafviselig Pligt at have stemt for Undersøgelseskommissionen. For Resten burde han naturligvis længe før være traadt op mod Alberti, han burde i hvert Fald med Fynd og Klem have deltaget i Angrebene paa ham. Jeg er ikke i Enkelthederne bekendt med, hvad det ærede Medlem i øvrigt sagde, men det er blevet mig meddelt, at han lagde Ansvaret for Albertis Indtræden i det første Venstreministerium paa det ærede Medlem for Højrup (Deuntzer). Jeg tror, at enhver, der er bekendt med de politiske Magtforhold, som forelaa i 1901, og kender de politiske Partier, der da vare ledende, vil give mig Ret i, at den nuværende Konseilspræsident havde Magt til, som han ogsaa havde Villie til, at kræve Albertis Medindtræden i det første Ministerium, og at det ærede Medlem for Højrup, der blev kaldt til som en *deus ex machina*, der kommer ude fra og skal løse Knuden og skulde danne det første Venstreministerium, ikke ved dette Ministeriums Dannelse spillede en saadan Rolle, at han kunde have holdt Alberti ude. Hvis han ikke vilde have haft Alberti med i det første Venstreministerium, var han ikke kommen til at danne det; saa var en anden kommen til at danne det med Alberti som Medlem, saa sandt det ærede daværende Medlem fra Ringkøbing, den nuværende højtærede Konseilspræsident, bestemt krævede, at

Alberti skulde med ind i Ministeriet, og saa sandt han selv var fuldkommen uundværlig i det første Venstreministerium. Jeg tror, at det, jeg her har sagt om denne Ting, er fuldkommen uimodsigeligt.

Men altsaa, i 1901 havde den højtærede Konseilspræsident allerede Mistanke eller Mistillid til Albertis pekuniære Forhold. Han lod sig let berolige med en Erklæring om, at Alberti havde Grund til at anse sig selv for en velhavende Mand, og jeg tror ikke, at man paa det daværende Tidspunkt kunde bebrejde ham saa overordentlig meget. Jeg ved jo ikke, hvor vel begrundet Mistanken den Gang var, men efter hvad der foreligger som almindelig bekendt om Rygterne i 1901, vare de dog paa ingen Maade af den Beskaffenhed, som de senere bleve. Saa gik Tiden ganske roligt indtil, jeg formoder, i 1906 — den højtærede Konseilspræsident har ikke i sit Foredrag oplyst, naar det var —, da den højtærede Indenrigsminister henvendte sig til den højtærede Konseilspræsident og sagde ham, at der fra Nationalbanken gennem Departementschefen var kommet ham foruroligende Rygter for Øre om Alberti og Sparekassens Forhold og navnlig om, at Sparekassens Regnskab var urigtigt, i den Grad urigtigt, at et Laan paa 3 Millioner slet ikke var opført paa Sparekassens Regnskab. Af hvilken Grund den højtærede Konseilspræsident og Indenrigsministeren paa dette Tidspunkt slaa sig til Ro, er mig ikke ganske klart. Det tror jeg ikke fremgaar af de Udtalelser, der ere blevne fremsatte, men maaske er det paa dette Tidspunkt, at han første Gang spørger Alberti og faar denne famøse Forklaring om, at han ogsaa har indlaant 3 Millioner i Privatbanken og har dem indestaaende der paa en bestemt Dato. Og da han har indlaant 3 Millioner i Privatbanken, kan han sagtens lade være at opføre paa Regnskabet, at han har laant 3 Millioner i Nationalbanken. Det er omtrent efter den Formel, at en Mand skal have Kredit, fordi han skylder flere Steder. Enhver maa sige sig selv, at det er en Tilstand, der ikke kan opretholdes, at man laaner 3 Millioner i Nationalbanken, og at man samtidig indsætter 3 Millioner i Privatbanken, da der nødvendig derved opstaar en Rentedifference, som maa virke kvælende paa det hele. Et saadant Forhold er selsagt fuldkomment umuligt; man kan ikke disponere paa den Maade, at man laaner 3 Millioner i Nationalbanken til en Rente, som er Udlaansrenten, og indsætter 3 Millioner i Privatbanken